

Peltotuet ja tukihaku 2024

Minna Lyyra-Vornanen, ProAgria Itä-Suomi

Ehdollisuus

Entinen täydentävät ehdot + osia viherryttämistuesta ja ympistä

- Perusvaatimukset, joiden noudattaminen on ehtona sille, että saa viljelijätukia
  - 1) Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia
  - 2) Lakisääteisiä hoitovaatimuksia
- Kun hakee viljelijätukia, sitoutuu noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia

Ehdollisuus

Muutoksia

- Määritelmiä täsmennetty
  - Viherkesanto: Alaa, jossa heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja on yli 50 % lohkon alasta
  - Välikasvi: Samana vuonna kylvettävä toissijainen kasvi, joka on eri kasvi kuin pääkasvi ja joka muodostaa kasvuston
- Uusi luonnonsuojelulaki 9/2023 voimassa
  - Asetusnumerointien muutoksia sekä maisemapiirteiden että lintujen ja luonnon suojelun vaatimuksiin
  - Ehtojen sisältöön ei muutoksia

Ehdollisuus: Pysyvä nurmi

Tavoite: Ympäristön huomioiminen viljelyssä, hiilen talteenoton varmistaminen

- Pysyvä nurmi = heinä- ja nurmirehukasvien viljelyyn käytettävä ala, joka on ollut nurmea väh. 5v
- Pysyvän nurmen määrä suhteessa maatalousmaan määrään ei saa vähentyä yli 5% viiteosuudesta → ennallistaminen käyttöön
- Säilyttämisvaatimus koskee kaikkia viljelijöitä
- Vaikutus esim. vähimmäismaanpeitteeseen, ekojärjestelmän talviaikaiseen kasvipeitteeseen...
- Kasvusto aina yli 50% heinä- tai muita nurmirehukasveja kasvulohkon alasta, voi olla myös muita laidunnukseen ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia kasveja kuin heinä- ja nurmirehukasvit
- Lehtipensaat/lehtipuiden taimet yksittäin tai pieninä ryhminä sallittuja
  - Jos lohkoista yli 50% nurmea → maisemapiirteenä on sallittu muita puita kuin laidunnettavaksi ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia lehtipuiden taimia max 50 kpl/ha, kun ne ovat hajanaisesti

Ehdollisuus: Turvemaiden suojeleminen

Vuoden 2022 jälkeen raivattu ala

- Vuoden 2022 jälkeen maatalousmaaksi muusta käytöstä raivaamalla tai muun otettu maa-ala on oltava pysyvästi nurmella
  - Koskee esim. raivioita ja vanhoja turvetuotantoaloja
- Ei saa kyntää missään vaiheessa
  - Nurmen uusiminen suorakylvönä tai kevennetyllä muokkauksella, kun uusi nurmikasvusto kylvetään välittömästi muokkauksen jälkeen
- Ei koske lohkon muotoon liittyviä parannuksia eikä tilusjärjestelypäätösten mukaisia uusia aloja
- Tämä vaatimus ei koske myöskään aloja, jotka ovat olleet viljelykelpoisia 31.12.2022
- Alalle ei voi ilmoittaa ympin tai ekojärjestelmän mukaisia nurmitoimenpiteitä

Ehdollisuus: Turvemaiden suojeleminen

Vuodesta 2025 alkaen

- Maatalousmaa, joka on turvemaata
  - Ei saa ottaa maa-ainesta
  - Kasvustoa ei saa polttaa
  - Ei saa kaivaa uusia ojia
- Pysyvä nurmi turvemaalla (vanhat alat)
  - kyntö kerran neljän vuoden ajanjaksolla
    - Ei sovelleta uusiin raivioaloihin eikä Natura 2000 -aloihin

Ehdollisuus: Vesien suojelu

Suojakaistat

- Vesistön varrella sijaitsevan lohkon vesistön puoleiselle lohkon reunalle tulee jättää 3 m leveä suojakaista (lohkon reunasta lohkon keskelle päin)
  - Lohko sijaitsee vesistön varrella, mikäli lohkon reunasta vesistöön on keskimäärin alle 10 m matka/vesi nousee tulvan aikaan pellolle/pelto sijaitsee tulvapenkereen takana
- Kasvillisuus suojakaistalla: Kylvetyt nurmikasvit tai muut kuin puuvartiset kasvit
  - Tuhoutunut kasvusto tulee perustaa uudelleen kylvämällä heti olosuhteiden salliessa
- Suojakaistaa ei saa ruiskuttaa eikä lannoittaa! → Vaikeissa rikkakasvitilanteissa voi suorittaa pesäketorjuntaa, lupa on pyydettävä ELY:sta
- Kaltevien vesistöjen varsien maanmuokkaus ja suojakaistat
  - Samat vaatimukset kuin suojakaistoilla
    - Mahdolliset seuraamukset laiminlyönneistä korkeammat
    - Suojakaista vaaditaan, jos vesistön varrella olevan lohkon/lohkon osan kaltevuus vesistöön päin on väh. 15 %

Saa perustaa suojaviljan kanssa!

Ehdollisuus: Maaperän suojele ja laatu

Talviaikainen vähimmäismaanpeite

- Minimivaatimus, jota kaikkien viljelijöiden tulee toteuttaa 31.10.-15.3. välillä
    - Vähintään 33% viljelijällä hallinnassa olevasta pellon ja pysyvien kasvien alasta on säilytettävä kasvipeitteisenä
  - Ei makseta korvausta
  - Syysilmoitus
- viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sängen.
  - syyskylvöiset viljat, syyskylvöiset öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
  - nurmikasvit ja ruokohelpin (lukuun ottamatta pysyviä nurmia)
  - luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet
  - mansikan
  - Monivuotiset energia- ja puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto
  - kerääjäkasvit ja välikasvit
  - maanparannus- ja saneerauskasvit
  - monimuotoisuuskasvit
  - viherkesannot
  - suojavyöhykkeet ja turvepeltojen nurmet
  - talven yli säilyvät kylvettyt kasvustot

Pysyvät nurmet eivät käy täyttämään tätä vaatimusta!

Yllä mainitut käyvät täyttämään ehdollisuuden kasvipeitteisyyttä. Myös kemiallisesti tuhottu ja kevennetysti muokattu nurmikasvien, viljojen, tattarin, kvinoa, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen säntki hyväksytään. Kevennetty muokkaus: kultivointi, lautasäestys, joustopiikkiäestys, lapiorullaäestys, rullailmastus yhteen kertaan ajaen

Ehdollisuus: Maaperän suojele ja laatu

Ehdollisuuden talviaikainen vähimmäismaanpeite

- Seuraavien kasvien muokkaamattomat alat käyvät, jos maan pinnalle on jäänyt kasvijätettä tai kasvusto on korjaamatta
  - kaalikasvit
  - salaatit ja salaattisikurit
  - kurkkukasvit
  - hernekasvit
  - sokerimaissi
  - sokerijuurikas
  - juurekset (porkkanaa ei hyväksytä kasvijätteiseksi alaksi, mutta korjaamatta jäänyt kasvusto hyväksytään aitona kasvipeitteenä)
  - piparjuuri
  - maa-artisokka

Ehdollisuus: Maaperän suojele ja laatu

Viljelykiertovaatimus

Vuosi	Lohko 1	Lohko 2	Lohko 3
2023	Vehnä	Vehnä	Vehnä
2024	Kaura	Vehnä	Vehnä

Vuosi	Lohko 1	Lohko 2	Lohko 3
2022	Vehnä	Vehnä	Vehnä
2023	Kaura	Vehnä	Vehnä
2024	Kaura	Kaura	Vehnä
2025	Kaura	Kaura	Kaura

- Maaperän kasvukunnon säilyttäminen, parantaminen
- 1-vuotinen ja usean vuoden viljelykiertovaatimus
- Ei koske monivuotisia viljelykasveja, heinä- ja nurmirehukasveja, kesantoja, perunaa, porkkanaa, sokerijuurikasta, keräkaaleja, sipuleita, puna- ja keltajuurikasta

Ehdollisuus: Maaperän suojele ja laatu

Viljelykiertovaatimuksen muutokset

- 1-vuotinen viljelykiertovaatimus ei koske puhdaskauran sopimustuotantoalaa
  - Sopimusviljelystä on oltava tuotantosopimus jalostavan teollisuuden kanssa → sopimus toimitetaan peltotukihaun yhteydessä maaseutuelinkeinoviranomaiselle
  - Jos sopimusta ei toimiteta, puhdaskaura-ala tulkitaan kauraksi ja viljelykiertovaatimusta sovelletaan
- Monivuotinen viljelykiertovaatimus koskee myös puhdaskauraa viljeleviä tiloja

Maaperän suojele ja laatu

Vuosittainen viljelykierto

- Viljelijän tukihakuvuonna ilmoittamasta alasta, joka on edellisenä vuonna ollut 1-vuotisen viljelykasvin viljelyssä, on 33 % oltava eri kasvia kuin edellisenä vuonna
  - Tukihakuvuoden ilmoitettua alaa verrataan aina edelliseen vuoteen
  - Huomioitava myös hallintaan tulleet lohkot
- V.2024 toteuduttava kaikilla viljelijöillä

Usean vuoden viljelykierto

- Samaa 1-vuotista kasvia voi viljellä samalla peltoalalla max 3 vuotta peräkkäin
- Toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2025

Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavia tapauksia:

- 1) Yli 75% peltoalasta heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja, kesantoa, tai palkokasveja tai yhdistelmä näistä käyttötavoista
- 2) Yli 75% maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasveja tai nurmirehukasveja tai yhdistelmä näistä käyttötavoista
- 3) Peltoala max 10ha
- 4) Maatalousmaa luonnonmukaisessa tuotannossa

Ehdollisuus: Viljelykierto

Esimerkki

	Lohko 1: 2 ha	Lohko 2: 1 ha	Lohko 3: 4 ha	Lohko 4: 2 ha	Lohko 5: 1 ha	Lohko 6: 3 ha	Lohko 7: 4 ha
2023	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevätvehnä (+ välikasvi syysvehnä)	Rehunurmi	Kaura (+ välikasvi nurmi)	Rehuohra	Kevättrypsi + välikasvi kaura	Kaura
2024	Rehuohra	Syysvehnä	Kevätvehnä	Rehunurmi	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevättrypsi	Kaura
Viljelykierto	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → rehuohra)	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → syysvehnä)	☐ 2023-2024 Viljelykierto-vaatimus ei koske nurmia	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → rehunurmi)	☒ 2023-2024 sama kasvi (rehuohra)	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → kevättrypsi)	☒ 2023-2024 sama kasvi (kaura)

1-vuotisia viljelykasveja vuonna 2023: 13 ha (muut paitsi lohko 3) → Tästä 33 % vaihduttava vuodeksi 2024.
 Kasvi vaihtunut vuonna 2024: 8 ha → $8 \text{ ha} / 13 \text{ ha} * 100 = 61,5 \%$

Ehdollisuus: Viljelykierto

Välikasvi

- 1-vuotisten viljelykasvien vaihtumista tarkastellaan siltä alalta, jolla on ollut edellisenä vuotena pääkasvina 1-vuotinen kasvi
- Jos ilmoitetaan välikasvi, otetaan se mukaan tarkasteluun ilmoitusvuotta seuraavana vuonna
- Aina kun ilmoitetaan välikasvi, viljelykierto tapahtuu seuraavana vuonna, oli ilmoitettu välikasvi 1-vuotinen tai monivuotinen
- Vipuun tulee vuodelta 2023 1-vuotisten viljelykasvien taso, jolla näytetään alue, jota viljelykiertovaatimus koskee

Viljat

- Durumvehnä
- Hirssi
- Kaura
- Kevätruis
- Kevätruisvehnä
- Kevätspelttivehnä
- Kevätvehnä
- Kvinoa (kinua)
- Maissi
- Mallasohra
- Rehuohra
- Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
- Seoskasvusto (viljat)
- Syyskaura
- Syysohra
- Syysruis
- Syysruisvehnä
- Syyspelttivehnä
- Syysvehnä
- Tattari
- Vihantavilja (kaura)
- Vihantavilja (ohra)
- Vihantavilja (ruis)
- Vihantavilja (vehnä)
- Vihantavilja (viljaseos)

Öljykasvit

- Auringonkukka
- Kevätropsi
- Kevättrypsi
- Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
- Seoskasvusto (öljykasvit)
- Syysrapsi
- Syysrypsi
- Öljyhamppu
- Öljypellava

Valkuaiskasvit

- Apila
- Apilan siemen, valvottu tuotanto
- Härkäpapu
- Kikherne
- Linssi
- Mailanen
- Makea lupiini
- Mesikkä
- Muut lupiinit
- Rehuherne
- Ruokaherne
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/vilja)
- Seos (herne/härkäpapu/makea lupiini/linssi/öljyk.)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+vilja)
- Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit)
- Soijapapu
- Vima
- Vuohenherne